

Η άγνωστη ιστορία 100 στρατιωτών από τη Αϊτή που θέλησαν να βοηθήσουν την Επανάσταση του 1821

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

Το άδοξο τέλος τους και η κίνηση της φτωχής χώρας της Καραϊβικής προς την Ελλάδα.

Το ξέσπασμα της ελληνικής Επανάστασης το 1821 αντιμετωπίστηκε με πολύ μεγάλη επιφυλακτικότητα, καχυποψία και αρνητισμό από τη συντριπτική πλειοψηφία των χωρών της γηραιάς ηπείρου που δεν επιθυμούσε τη διασάλευση της καθεστηκυίας τάξης, όπως αυτή είχε διαμορφωθεί μετά το τέλος των Ναπολεόντειων πολέμων και το συνέδριο της Βιέννης (1814 - 1815), στο οποίο μετείχαν όλες οι ηγεμονίες της τότε Ευρώπης με συνολικά 450 παριστάμενους αντιπροσώπους.

Στην άλλη μεριά του κόσμου όμως, στη θάλασσα της Καραϊβικής, υπήρξε μια μικρή χώρα που παρά τα δικά της προβλήματα ήταν η πρώτη που αναγνώρισε και χαιρέτισε επίσημα τον εθνικοαπελευθερωτικό μας Αγώνα. Ήταν η Αϊτή, γνωστή και ως... Χαΐτιον εκείνη την εποχή μεταξύ των Ελλήνων λογίων. Εύλογα θα αναρωτηθεί κανείς από που κι ως που μια τόσο μακρινή χώρα ενδιαφέρθηκε για τον ξεσηκωμό μας. Υπάρχει εξήγηση και πάμε να τη δούμε αναλυτικά.

Η αλληλογραφία με τον Κοραή

Ο Αδαμάντιος Κοραής, ένας από τους σημαντικότερους εκπρόσωπους του νεοελληνικού Διαφωτισμού, έστειλε επιστολή στον πρόεδρο της Αϊτής, Ζαν Πιέρ Μπουαγιέ (καθώς επίσης και αρκετούς άλλους ηγέτες της εποχής) ζητώντας τη συνδρομή του στον εθνικό μας Αγώνα που μόλις είχε ξεκινήσει. Ο Μπουαγιέ του απάντησε ότι η χώρα του ήταν πάρα πολύ φτωχή για να συνδράμει οικονομικά και συν τοις άλλοις δεν είχε ολοκληρώσει ακόμη πλήρως τον δικό της αγώνα εναντίον των Γάλλων αποικιοκρατών.

Οι κάτοικοι του μακρινού σε εμάς νησιού, είχαν καταφέρει να εκδιώξουν τους εισβολείς ιδρύοντας το πρώτο ανεξάρτητο κράτος εγχρώμων στον Νέο Κόσμο την πρωτοχρονιά του 1804. Χρέη προέδρου ανέλαβε ο αυταρχικός Ντεσαλέν, που αυτοανακηρύχθηκε μάλιστα αυτοκράτορας, λαμβάνοντας το όνομα Ιάκωβος Α'. Ωστόσο δολοφονήθηκε κατά τη διάρκεια εξέγερσης το 1806. Την ηγεσία ανέλαβε ο Ανρί Κριστόφ, που μετέπειτα έγινε βασιλιάς με το όνομα Ερρίκος Α'. Κυβέρνησε εξίσου τυραννικά. Επί των ημερών του μάλιστα συντελέστηκε η απόσχιση των νότιων περιοχών και η ανακήρυξή τους σε ανεξάρτητο κράτος με επικεφαλής τον ξεκάθαρα πολύ πιο συνετό στρατηγό Πετιόν που ανέλαβε τα ηνία το 1807.

Την ίδια περίοδο Ισπανοί κατακτητές εγκαθίστανται εκ νέου στα ανατολικά της νήσου. Ο στρατηγός Πετιόν συνέχισε ωστόσο να κυβερνά στον Νότο έχοντας ως κύριο συνεργάτη του, τον μιγά Ζαν Πιέρ Μπουαγιέ ο οποίος τον διαδέχθηκε μετά τον θάνατό του το 1818 στο αξίωμα του ισόβιου προέδρου και παρέμεινε σε αυτό μέχρι το 1843.

Πρόεδρος καθ' όλη τη διάρκεια της Επανάστασής μας

Ο Ζαν Πιέρ Μπουαγιέ λοιπόν (ή ελλινιστί Ιωάννης - Πέτρος Βογέρ) ήταν πρόεδρος της Αϊτής καθ' όλη τη διάρκεια του ξεσηκωμού του Γένους μας και εξήγησε στον Κοραή ότι αναγνωρίζει απερίφραστα το δικαίωμα των Ελλήνων για ανεξαρτησία, έχοντας τα βιώματα από τη δική του χώρα, και πως στήριξε σθεναρά την Επανάσταση κατά της οθωμανικής αυτοκρατορίας.

«Με μεγάλο ενθουσιασμό μάθαμε ότι η Ελλάδα αναγκάστηκε τελικά να πάρει τα

όπλα, για να αποκτήσει την ελευθερία της και τη θέση που της ανήκει ανάμεσα στα κράτη. Μεταφέρετε στους συμπατριώτες σας τις θερμότερες ευχές για απελευθέρωση, που σας στέλνει ο λαός της Αϊτής», έγραφε μεταξύ άλλων ο Ζαν Πιερ Μπουαγιέ. Δεν έμεινε όμως μονάχα εκεί.

Οι εθελοντές που δεν έφτασαν ποτέ και οι 45 τόνοι καφέ Ζήτησε να σταλούν συμβολικά στους Έλληνες.... 45 τόνοι καφέ προς πώληση, ώστε να αγοραστούν καριοφίλια και άλλα πολεμοφόδια. Αυτά είχε, αυτά μας έδωσε και η προσφορά του ήταν ασφαλώς ευπρόσδεκτη.

Εστάλησαν επίσης 100 Αϊτινοί εθελοντές προκειμένου να πολεμήσουν στο πλευρό μας, αλλά χάθηκαν όλοι από τις κακουχίες κατά τη διάρκεια του πολύμηνου ταξιδιού. Τόσο μακρινές μετακινήσεις διά θαλάσσης, μόνο εύκολες δεν ήταν εκείνη την εποχή.

Η συγκινητική επιστολή της 15ης Ιανουαρίου 1822

Η επιστολή που έστειλε ο πρόεδρος Μπουαγιέ έχει διασωθεί σε ελληνική μετάφραση από τον αγωνιστή του '21 και συγγραφέα Ιωάννη Φιλήμων, εκδότη μεταξύ άλλων της εφημερίδας «Αιών», που την ενέταξε στο «Δοκίμιον Ιστορικόν περί της Ελληνικής Επανάστασεως».

Το κείμενο έχει ως εξής:

Ζαν Πιερ Μπουαγιέ, πρόεδρος του Χαϊτίου, προς τους Πολίτας της Ελλάδος Α. Κοραήν, Κ. Πολυχρονιάδην, Α. Βογορίδην και Κ. Κλωνάρην.

«Εις τα Παρίσια

Πριν ή δεχθώμεν την επιστολή υμών, σημειουμένην εκ Παρισίων τη 20η παρελθόντος Αυγούστου (σ.σ. 1821), έφθασεν ενταύθα η είδησις της επανάστασεως των συμπολιτών υμών κατά του δεσποτισμού, του επί τρεις περίπου διαρκέσαντος εκατονταετηρίδας. Μετά μεγάλου ενθουσιασμού εμάθομεν ότι η Ελλάς αναγκασθείσα τέλος πάντων εδράξατο των όπλων, ίνα κτήσηται της ελευθερίαν αυτής και την θέσιν, ήν μεταξύ των εθνών του κόσμου κατείχε. Μία τόσον ωραία και τόσον νόμιμος υπόθεσις, και προ πάντων αι συνοδεύσασαι ταύτην πρώται επιτυχίαι, ουκ εισίν αδιάφοροι τοις Χαϊτίοις, οίτινες, ως οι Έλληνες επί πολύν καιρόν έκλινον τον αυχένα υπό ζυγόν επονείδιστον και δια των αλύσεων αυτών συνέτριψαν την κεφαλήν της τυραννίας. Ευχηθέντες προς τον ουρανό, όπως υπερασπισθή τους απογόνους του Λεωνίδου, εσκέφθημεν ίνα συντρέξωμεν τας γενναίας δυνάμεις τούτων, ει μη διά στρατευμάτων και πολεμοφοδίων, τουλάχιστον διά χρημάτων, ως χρησίμων εσομένων διά προμήθειαν όπλων, ών έχετε ανάγκην. Συμβεβηκότα όμως, επιβαλόντα τη πατρίδι ημών μεγάλην

ανάγκην. επησχόλησαν όλον το χρηματικόν, εξ ου η Διοίκησις ηδύνατο καταβάλει μέρος. Σήμερον έτι η επανάστασις, η κατά το ανατολικόν μέρος της νήσου επικρατούσα, υπάρχει νέον προς την εκτέλεσιν αυτού του σκοπού κώλυμα. Επειδή το μέρος όπερ ηνώθη μετά της Δημοκρατίας, ής προεδρεύω, υπάρχει εν μεγίστη ενδεία και προκαλεί δικαίως μεγάλην του ταμείου ημών την δαπάνην.

Εάν δ' επέλθωσι κατάλληλοι, ως επιθυμούμεν, αι περιστάσεις, τότε βοηθήσωμεν προς τιμήν ημών τοις τέκνοις της Ελλάδος, όσον δυνηθώμεν. Πολίται, διερμηνεύσατε προς τους συμπατριώτας υμών τας θερμότερας ευχάς, άς λαός του Χαϊτίου αναπέμπει υπέρ της ελευθερώσεως αυτών. Οι μεταγενέστεροι Έλληνες ελπίζουσιν εν τη αναγεννωμένη ιστορία τούτων άξια της Σαλαμίνας τρόπαια. Είθε παρόμοιοι τοις προγόνοις αυτών αποδεκνυόμενοι και υπό των διαταγών του Μιλτιάδου διευθυνόμενοι, δυνηθώσιν εν τοις πεδίοις του νέου Μαραθώνος τον θρίαμβον της ιεράς υποθέσεως, ήν επεχείρησαν υπέρ των δικαιωμάτων αυτών, της θρησκείας και της πατρίδος. Είθε, τέλος, διά των φρονίμων διατάξεων αυτών μνημονευθώσιν εν τη ιστορία οι κληρονόμοι της καρτερίας και των αρετών των προγόνων. Τη 15η Ιανουαρίου 1822 και 19η της Ανεξαρτησίας, Μπόγερ».

Θυμίζουμε τέλος, ότι τη σχέση της δικής μας Επανάστασης με εκείνες της Λατινικής Αμερικής, έχει εκθειάσει και ο λόρδος Βύρων, γράφοντας στο ποίημά του «Η εποχή του ορείχαλκου» (εκδόσεις Χάρη Πάτση): «Πάνω στις κορφές του Άθω και τις Άνδεις κυματίζει / λάβαρο που είναι το ίδιο / και δυο κόσμους χαιρετίζει».

Ο Γεώργιος Σαρρής είναι δημοσιογράφος - μέλος της ΕΣΗΕΑ, τιμηθείς από τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας με το Βραβείο Αθ. Μπότση για την αντικειμενική και με πληρότητα παρουσίαση ιστορικών πολιτικών θεμάτων.

Πηγή: newsbeast.gr